

**Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü 2010-2011 Öğretim Yılı
Mezuniyet Töreni ve Kokteyli Açış Konuşması**

Yaşar Tonta
Bölüm Başkanı

H.Ü. Edebiyat Fakültesi
28 Haziran 2011, Ankara

Sayın Rektör,

Sayın Rektör Yardımcıları,

Sayın Dekan,

Sayın Dekan Yardımcıları,

Sayın Enstitü Müdürleri,

Bölümümüzün kıdemli/emekli öğretim üyeleri,

Paydaş kuruluşların ve şirketlerin değerli yöneticileri,

Bölümdeki sayın hocalarım, sevgili çalışma arkadaşlarım,

Bu yıl mezun olan öğrencilerimizin saygıdeğer aileleri, yakınları ve arkadaşları,

Sayın konuklar,

Çok sevgili 2011 yılı mezunlarımız:

Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünün 3. Mezuniyet Kokteyli hoş geldiniz, şeref verdiniz.

Konuşmamın buraya kadar olan kısmını büyük ölçüde bir önceki yılki mezuniyet konuşmamdan “ödünç aldım”! Bunu önceden söyleyeyim de sonradan başıma bir iş gelmesin..

Biliyorsunuz, bu sabah yapılan törende Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümünü başarıyla tamamlayan 2011 yılı mezunlarımız belgelerini aldılar ve keplerini gururla havaya fırlattılar. Sayın rektörümüz, üniversite yöneticilerimiz ve dekanımızla birlikte Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü öğretim elemanları olarak mezunlarımızın sevinç ve heyecanlarına ortak olduk; onlarla bizler de gurur duyduk. Sabah yapılan resmi törenin hemen ardından artık “geleneksel” hale gelen mezuniyet kokteylimizde sevgili mezunlarımızı; onları yetiştiren ve başarılarında çok büyük payları olan, hiçbir zaman haklarını ödeyemeyecekleri değerli ailelerini; yakınlarını, arkadaşlarını ve hocalarını da kutlamak, rahat bir ortamda ağırlamak ve onlara da teşekkür etmek istedik. Bu vesileyle bize bu mekânı sağlayan sayın dekanımıza, kokteylimizi destekleyen Springer firmasına ve firma temsilcisi sayın Sıtkı Aktaş’a, kokteylimizi onurlandıran sayın rektörümüze ve üniversite yöneticilerine, kokteylin düzenlenmesinde büyük emeği geçen Dr. Yurdağül Ünal’a ve diğer öğretim elemanlarımıza mezunlarımız ve hocalarımız adına içtenlikle teşekkür ederim.

“Bilgi” hiç kuşkusuz yaşamımız için hava, su, ekmek kadar, hatta yeri geldiğinde onlardan daha da değerli. Bilgi kuramının sadece 60-65 yıllık bir geçmişi olmasına karşın bu kuramın öznesi olan bilgi hem günlük yaşamımızın hem de bilimsel gelişme ve toplumsal kalkınmanın can damarı haline geldi. Bir zamanlar kıtlığından şikayetçi olduğumuz bilginin geometrik olarak artışı bilimsel ve toplumsal yaşamımızı baştan aşağı değiştirdi. Başlangıçta matematik ile elektrik ve bilgisayar mühendisliği arasında bir köprü görevi gören bilgi kuramı bilginin (information science) ya da bilişim olarak anılmaya başlandı. Artan bilgi miktarıyla birlikte birçok bilim dalı daha bilgi yoğun bilim disiplinleri haline gelmeye ve bilginin “yakınsamaya” başladı. Örneğin, biyoloji bir bilgi bilimi haline geldi. İnsan

vücudu ise bir bilgi işleyicisi. Genetiğin bilgi kuramıyla birlikte patlama yapması sürpriz değil. Ekonomi de kendisini bir bilgi bilimi olarak tanıtmaya başladı. Para giderek madde olmaktan çıkıp bilgisayar belleğinde depolanan “bit” haline dönüşmeye başladı.¹ Bu gelişmeler bilgiyi keşfeden, toplayan, değerlendiren, düzenleyen ve yöneten bilgi profesyonellerini bilimsel gelişme ve toplumsal kalkınma açısından vazgeçilmez hale getirdi. Mezunlarımız giderek karmaşıklaşan böyle bir çevrede hizmet verecekler. Hızlı değişim nedeniyle bu çevrenin gerektirdiği bilgi ve becerilerini sürekli geliştirmeye ve yenilemeye çalışacaklar.

Diğer bilim dallarının bilgibilime yakınsaması üzerine kurgulanan ve öğle üzeri yapılan bir mezuniyet kokteyli konuşmasının çok ilgi çektiğinin farkındayım.. Fırsatçı davranarak bu ilginizi izninizle bu akademik yılda yaptığımız çalışmalarını kısaca gözden geçirmek amacıyla kullanmak istiyorum.

Bölümümüzün yeni lisans programı Hacettepe Üniversitesi Senatosu tarafından 20 Nisan 2011 tarihinde kabul edildi. Yani yeni öğretim yılına yeni bir programla başlayacağız. Halen Bölümümüze en düşük puanla giriş yapan öğrencinin puanı diğer bölümlerinkinden yaklaşık 10 puan daha yüksek. Öğrencilerin başarı sıraları açısından bu fark çok anlamlı. Kontenjanlarımızın diğer bölümlerinkinden %30-%50 arasında daha fazla olduğu göz önüne alındığında bu fark daha da anlamlı. Şimdi sıra yüksek lisans ve doktora programlarımızın gözden geçirilmesine geldi..

Önümüzdeki yıldan başlayarak isteyen öğrencilerimiz İktisat Bölümünde çift ana dal, Bilgisayar Mühendisliği Bölümünde yan dal programlarına devam edebilecekler. Böylece öğrencilerimiz ilgili bölümlerden çift ana dal diploması ya da yan dal sertifikası alabilecekler. (Size diğer bilim dallarının bilgibilime yakınsamasından söz etmiştim, değil mi?!)

Bazı öğrencilerimiz Erasmus programı çerçevesinde değişik üniversitelerde bir-iki dönem eğitim gördüler. Aynı şekilde diğer üniversitelerden bazı öğrencileri de kısa süreli olarak biz konuk ettik. İlk defa Hollanda’dan bir öğretim üyesi Erasmus öğretim üyesi değişimi programı çerçevesinde Bölümümüzde bir haftalığına dersler verdi.

Bu yıl Avrupa Birliği destekli iki yaz okulunda partner olarak yer alıyoruz. Ayrı ayrı ikişer hafta sürecek ve Eylül 2011’de Sofya ve Zagreb’de yapılacak yaz okullarında öğretim üyelerimiz ders verecekler ve toplam 15 öğrencimiz yaz okullarında öğrenim görecek. Yaz okulları 2012’de de tekrarlanacak, 2013 yılında ise Bölümümüz bu yaz okullarına ev sahipliği yapacak.

Dönem boyunca H.Ü. Bilgi Topluluğu’yla ortaklaşa 15 çarşamba konferansı/paneli düzenledik. Bu konferans ve panellerde yerli ve yabancı konuşmacılar bilgi yönetimiyle ilgili güncel gelişmeleri bizlerle paylaştılar.

Öğrencilerimiz için 5-6 Mayıs 2011 tarihlerinde Kariyer Günleri düzenledik.

Bölümümüz tarafından düzenlenen 15. Uluslararası Elektronik Yayıncılık Konferansı geçen hafta (22-24 Haziran 2011) İstanbul’da Kadir Has Üniversitesinde yapıldı ve konferansa yerli/yabancı yaklaşık 150 kişi katıldı. Gene Bölümümüz tarafından düzenlenen ve geçen eylül ayında Ankara’da yapılan 2. Uluslararası Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumuna yaklaşık 350 kişi katılmıştı.

¹ James Gleick, *The information: a history, a theory, a flood*. London: Fourth Estate, 2011, s. 8-9.

Bölümümüz araştırma projeleri ve bilimsel yayın sayısı açısından Edebiyat Fakültesi içindeki en başarılı bölümlerden biri. Öğretim üyelerimiz TÜBİTAK projeleri yürütüyorlar. Ayrıca Avrupa Birliği destekli Akdeniz Ülkeleri Açık Erişim Ağı Projesinde (MedOAnet) de partner olarak yer alıyoruz. İlgili projenin ilk yıllık toplantısı Kasım 2012’de Ankara’da yapılacaktır.

Bütün bu çalışmalarda görev alan çalışma arkadaşlarıma ve başta sayın rektörümüz ve dekanımız olmak üzere bize yardımcı olan herkese teşekkür ederiz. Ama “henüz hiçbir şey görmediniz!”.. (En son yöneticilik görevim sırasında yaptığımız işlerle ilgili olarak o zamanki üstlerime “henüz hiçbir şey görmediniz” anlamına gelen “you ain’t seen nothing yet!” demiş ve daha yapılacak çok iş olduğunu vurgulamak istemiştim. Ama sanırım bunu “Kaliforniya Türkçesiyle” söylemiş olmalıyım ki bu bir tehdit olarak algılanmış ve ertesi yıl sözleşmem yenilenmemiştir.. Böylece o zaman henüz küçük olan oğlum yaptığı resimlerde “baba” figürlerine de yer vermeye başlamıştı..) Bölüm mensuplarının özverili çalışmaları ve yöneticilerimizin desteğiyle Hacettepe’nin “Bilgi ve Belge Yönetimi” alanındaki önderliğini sürdürmek için elimizden geleni yapacağız.. “Henüz hiçbir şey görmediniz!”..

Sayın Konuklar, Sevgili Mezunlarımız ve Değerli Aileler:

Bu konuma gelmek kuşkusuz kolay olmadı. Bölümümüz yaklaşık 40 yıldır sürekli kendini yenilemeye gayret ediyor. En son eğitim programımızı yaklaşık 10 yıl önce gözden geçirdik ve yeniledik. O zamanki yeni eğitim programıyla birlikte eski “kütüphanecilik bölümleri”nin adları da YÖK kararıyla “Bilgi ve Belge Yönetimi” olarak değiştirildi ve bölümler Türkçe-Matematik puanıyla öğrenci almaya başladı. Bu karar mezunlarımızın çalışma alanlarını genişletti, bölümlerin nispeten daha farklı öğrenciler tarafından tercih edilmesini sağladı. Bu değişikliğin kabul edilmesini sağlayan önceki Bölüm Başkanımız Prof. Dr. İrfan Çakın’a ve diğer hocalarımıza teşekkür ederiz.

Bölüm adının değişmesi bir kısaltma sorununu (!) da beraberinde getirdi. Eskiden “KÜT” olan bölüm kodumuz “BBY” oldu. Ama bu kısaltmanın daha iyi tanınması için hem biz hem de öğrencilerimiz büyük mücadele verdik. Son yıllarda nispeten “BBY” bölümleri daha fazla tanınmasına rağmen gene de bazen “BBY” deyince farklı ve sorgulayıcı (boş) bakışlarla karşılaşabiliyoruz. “BBY” farklı anlamlara geliyor.. Ekşi Sözlük’e göre hastanelerin acil servislerine gelip “iki hafta önce bi’ dakika boyunca küçük parmağım ağrıdı” diyen “hastaların” dosyalarına acil servis personeli “bir şeyi yok” anlamına gelen “**BBY**” kısaltmasını not düşerlermiş.. Öğrencilerimizin de BBY kısaltmasının ne olduğu konusunda kendi görüşleri var. Şimdi ünlü olan bir aktrisin yolu zamanla bizim bölümden geçmişti. Facebook’ta bir öğrencimiz, mezun olunca iş bulamazsak Belçim’in bebeğine bakarız diyerek “BBY” kısaltmasının açılımını “**Belçim’in Bebek Yetiştiricileri**” olarak yorumlamıştı sanırım. Şu anda mezunlarımızdan biri olan bir başka son sınıf öğrencimiz (gene Facebook’ta!) BBY’yi “**Bu** kadar **Bilgi Yeter**, artık iş bulup çalışmak istiyorum”un kısaltması olarak düşünmüştü. Umarım kendisi iş bağlantılarını şimdiden yapmıştır. Ama mezunlarımızın karamsar olmalarına gerek yok. Yeni kurulan özel üniversiteler eleman arıyorlar. Hatta, eleman sıkıntısı çekildiği için olsa gerek, yeni kurulan üniversitelerde daha şimdiden beş-altı Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü açıldı.. Kısacası, çok değerli hocalarımızın katkılarıyla Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü Hacettepe Üniversitesinde saygın bir yeri olan, Edebiyat Fakültesi içinde en çok yayın yapan, en yoğun Erasmus programını yürüten, diğer bölümlerle ortak çift ana dal ya da yan dal programları açan, ulusal ve uluslararası camiada söz sahibi olan bölümlerden biri, belki de birincisi

haline geldi. Yeni lisans programında bölüm adı ve kısaltması değişmedi. Yani öğrencilerimiz gönül rahatlığıyla “BBY” kısaltmasını “**B**ilgi ve **B**elge **Y**önetimi” ya da “**B**ilgi **B**ilimcilerin **Y**eri” anlamına kullanmaya devam edebilirler.

Yeni lisans programımızın kabul edilmesi demek Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü olarak en az dört yıl süreyle hem eski programı hem de yeni programı birlikte yürütmek anlamına geliyor. Bölümümüz Edebiyat Fakültesi içinde en aktif ve en kalabalık öğrenci nüfusuna sahip bölümlerden biri olmasına karşın toplam öğretim elemanı sayısı açısından yetersiz kalmaktadır. Sayın rektörümüzün bize kadro sağlama konusunda yardımcı olmaya devam etmesini istiyoruz. Yeni programdaki derslerimizin çoğunu şubeli olarak açmak zorundayız. Sayın dekanımıza Bölümümüze yaptığı katkılar için içtenlikle teşekkür ediyoruz. Kendisinin bu konuşmadan benim payıma ne düşecek diye merakla beklediğini biliyorum. Sayın dekanım, Emel Doğramacı Amfisini önümüzdeki yıllarda da Bölümümüzün kullanımına ayırmaya devam etmenizi ve bize daha fazla yardımcı olmanızı istiyoruz. Yeni programla birlikte Microsoft şirketinin de desteğiyle yeni bir laboratuvar kurma girişimimiz maalesef yeterince hız kazanamadı. Sayın dekanımız yer konusunda bize yardımcı olmaya hazır olmasına karşın laboratuvar dönüşümü için gerekli kaynakları henüz sağlayamadık. Bu konudan haberi olan sayın rektörümüzden de yardımlarını bekliyoruz..

Bunun yanında yeniden denememiz gereken girişimlerimiz de oldu: Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Bilişim Enstitüsü altında Bilgi Araştırmaları Anabilim dalı açılması ve 2. Öğretimde Tezsiz Bilgi Yönetimi Yüksek Lisans Programı açılması önerimizi kabul etmedi. YÖK önce isteğimiz dışında programın Sosyal Bilimler Enstitüsü (SBE) altında açılmasını ve tezli olmasını onayladı. Zaten SBE altında tezli Bilgi Yönetimi Yüksek Lisans programı olduğunu YÖK’e bildirdiğimizde de “a öyle mi?” deyip yüksek lisans programını tezsiz yaptılar fakat programın açılacağı enstitüyü değiştirmediler.. Henüz bu “bebeği” kimse sahiplenmedi.. Program istediğimiz biçimde kabul edilseydi ülkemizde büyük ihtiyaç duyulan uzaktan bilgi yönetimi sertifika eğitimi için de çalışmalara başlanacaktı.

Sayın Konuklar:

İzin verirseniz son olarak önümüzdeki yıl yapmayı planladığımız bazı etkinlikleri de sizinle paylaşmak isterim.

Yüksek lisans ve doktora programlarımızı gözden geçireceğiz.

3. Uluslararası Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumunu 2012’de Ankara’da yapacağız. Memnuniyetle belirtmek gerekirse Bölümümüz tarafından başlatılan bu uluslararası sempozyum 2013’ten itibaren bir yıl yurt dışında bir yıl ülkemizde olmak üzere her yıl düzenlenecektir.

3. Uluslararası Değişen Dünyada Bilgi Yönetimi Sempozyumunu Bölümümüzün 40. kuruluş yıldönümü etkinliklerinden biri olarak planladık. Sayın rektörümüzün bölümün kuruluş yıldönümü etkinliklerine destek vereceğini büyük bir memnuniyetle bildirmek isterim.

Farklı ülkelerdeki bilgi ve belge yönetimi bölümü öğrencileri tarafından düzenlenen uluslararası BOBCATSSS konferansı öğrencilerimizin girişimiyle 2013’te Ankara’da yapılacak.

Çarşamba konferanslarını ve Kariyer Günlerini devam ettireceğiz.

. . .

Sevgili Mezunlarımız:

Sizi ve değerli ailelerinizi bir kez daha içtenlikle kutluyor, Bölüm hocalarım ve arkadaşlarım adına sağlıklı, mutlu ve başarılı bir gelecek diliyorum. Yolunuz açık, şansınız bol olsun. Kokteyle geldiğiniz için hepiniz sağ olun.

Yeniden görüşmek dileğiyle hepinize teşekkür ederim.

Saygılarımla.

Yaşar Tonta
Bölüm Başkanı